

สรุปและข้อเสนอแนะ

ข้อสรุปในการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมกับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวในประเทศ : ศึกษากรณีเขื่อนศรีนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อจำแนกนักท่องเที่ยวตามระยะทาง ซึ่งกำหนดโดยภูมิลาเนาของนักท่องเที่ยว รวมทั้ง ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมกับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการวางแผนและกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวต่อไป

1. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาประกอบด้วย นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่มาท่องเที่ยวที่เขื่อนศรีนครินทร์และตอบแบบสอบถาม จำนวน 500 คน ซึ่งตัวแปรที่คาดว่าจะสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวกับปัจจัยด้านระยะทาง ได้แก่

1.1 ตัวแปรด้านระยะทาง คือ ระยะทางที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาจากภูมิลาเนา

1.2 ตัวแปรด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ระดับรายได้ ลักษณะการเดินทาง การเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่มาเขื่อนศรีนครินทร์ ระยะเวลาในการเดินทาง การพักแรม สถานที่พักแรม เหตุผลในการเดินทาง สิ่งดึงดูดใจที่บริเวณเขื่อนศรีนครินทร์ ความสะดวกในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวนนักท่องเที่ยวผู้ร่วมเดินทางมากับผู้ตอบแบบสอบถาม

2. วิธีการวิเคราะห์

2.1 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวและลักษณะการท่องเที่ยว

2.2 การทดสอบ Chi-Square เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมกับระยะทางในการเดินทาง ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มีระยะทางในการเดินทางใกล้และไกล

2.3 การวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบว่าตัวแปรด้านเศรษฐกิจสังคมแต่ละตัวจะมีผลให้เกิดความแตกต่างกันของระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวหรือไม่

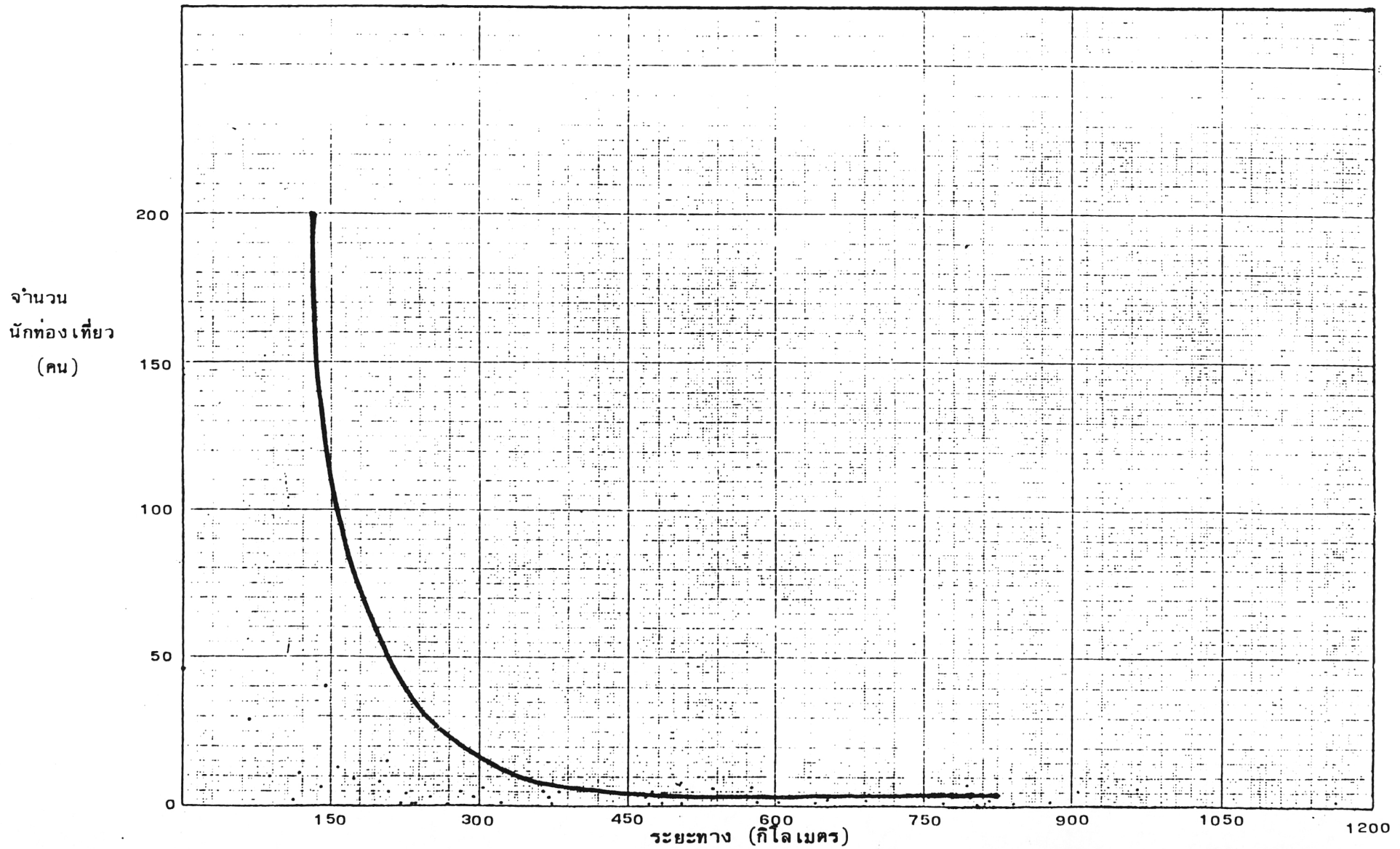
2.4 การวิเคราะห์การผันแปรสองทาง (Two-Way Analysis of Variance) และการวิเคราะห์การจำแนกหมู่ (Multiple Classification Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านเศรษฐกิจสังคมหลาย ๆ ตัว กับตัวแปรด้านระยะทาง และดูว่าตัวแปรด้านเศรษฐกิจสังคมจะสามารถอธิบายการผันแปรของระยะทางได้ดีเพียงไร

3. สรุปผลการศึกษา

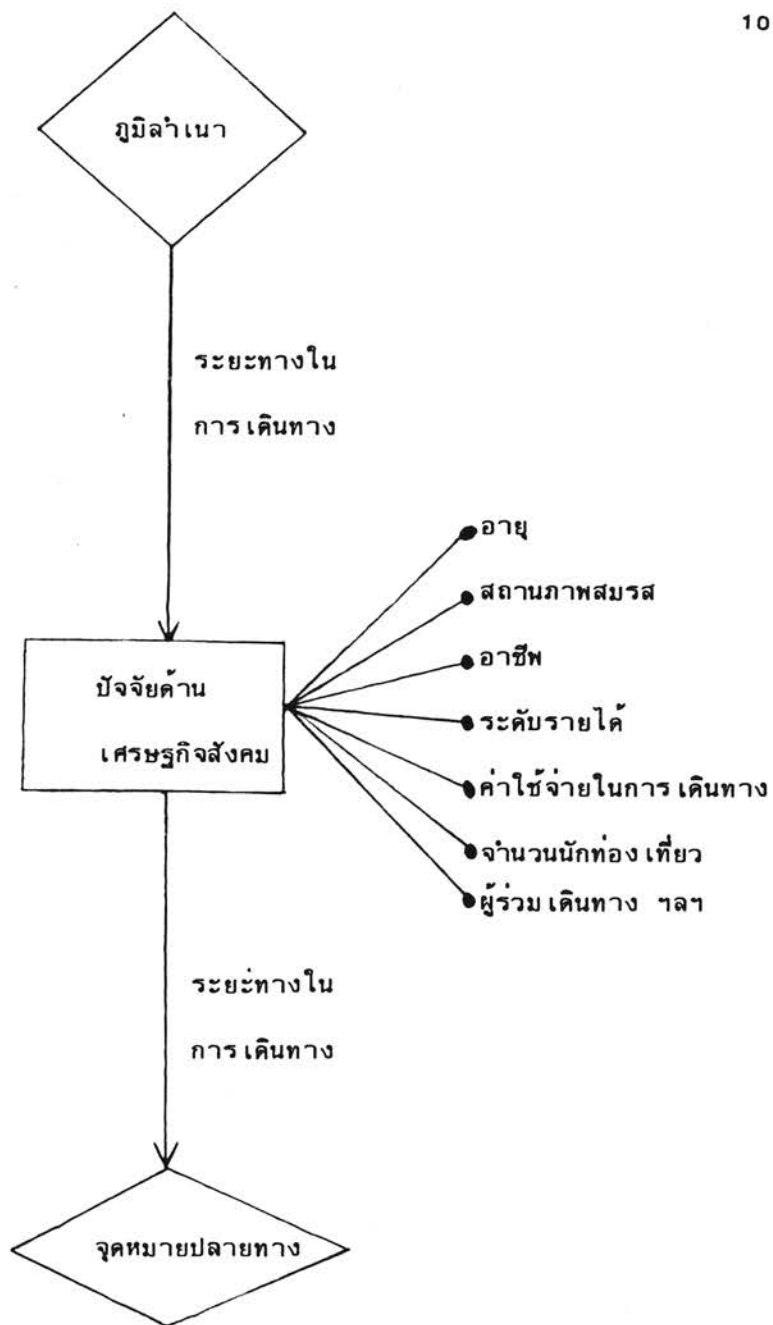
3.1 จากการวิเคราะห์ลักษณะของนักท่องเที่ยวที่มาที่เขื่อนศรีนครินทร์จำนวน 500 ราย พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ศึกษาเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง และมีอายุ 26-35 ปีจำนวนมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวที่สมรสและมีบุตรแล้ว การประกอบอาชีพของนักท่องเที่ยวมีความแตกต่างกัน แต่ที่พบเป็นจำนวนมากกว่ากลุ่มอื่นคือรับราชการ และประกอบธุรกิจส่วนตัว ส่วนระดับรายได้นั้น เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 4,000-6,000 บาทมากที่สุด ในด้านภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยว ปรากฏว่ามาจากกรุงเทพมหานครมากกว่าจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นจังหวัดในภาคกลาง เมื่อจำแนกตามระยะทางของจังหวัดต่าง ๆ แล้วปรากฏผลดังภาพ 9

3.2 นักท่องเที่ยวที่มาเขื่อนศรีนครินทร์ส่วนใหญ่ต้องการมาพักผ่อนโดยตรง และนิยมเดินทางมาโดยรถส่วนตัว และเดินทางมากับเพื่อนมากกว่ามากับครอบครัวหรือกลุ่มที่ทำงาน

นักท่องเที่ยวร้อยละ 45.8 เป็นผู้ที่เดินทางมาเขื่อนศรีนครินทร์เป็นครั้งแรก และเนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ดังนั้นนักท่องเที่ยวจึงมีช่วงเวลาในการเดินทางตั้งแต่เริ่มเดินทางจนกลับส่วนใหญ่ภายใน 1-2 วัน เท่านั้น นักท่องเที่ยวร้อยละ 15.4 ต้องการพักผ่อนในบริเวณพื้นที่ของเขื่อนศรีนครินทร์

ภาพที่ ๑ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังเขื่อนศรีนครินทร์

ภาพที่ 10 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระยะทางในการเดินทาง

โดยนิยมพักในที่พักรวมของ เอกชน เพราะสะดวกในการติดต่อหาที่พัก ถึงแม้ว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการพักในที่พักรวมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตก็ตาม แต่จำนวนที่พักรวมที่อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวมีไม่เพียงพอ

3.3 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสนใจกับวิวทัศนที่สวยงามในบริเวณเขื่อน ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางมาเขื่อนศรีนครินทร์ และมีความเห็นว่า บริเวณเขื่อนและโรงไฟฟ้าเป็นบริเวณที่ดึงดูดใจมากที่สุด ส่วนความสะดวกในการเดินทางนั้น ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสะดวกดี ในด้านค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการเดินทาง ส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 100-500 บาทต่อคน

3.4 ผลจากการพิสูจน์สมมติฐานโดยการทดสอบไคสแควร์และการวิเคราะห์ การผันแปรทางเดียว พบว่าระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้าน เศรษฐกิจสังคม (ภาพที่ 10) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ระดับรายได้ วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาเขื่อนศรีนครินทร์ พาหนะเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่มาเขื่อนศรีนครินทร์ระยะเวลาในการเดินทาง เหตุผลที่เดินทางมา ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และจำนวนนักท่องเที่ยวผู้ร่วมเดินทางมากับผู้ตอบแบบสอบถาม แต่ไม่สัมพันธ์กับปัจจัยด้าน เศรษฐกิจสังคมที่เกี่ยวกับ เพศ ลักษณะการเดินทาง การพักรวม สถานที่พักรวม ความสะดวกในการเดินทาง สิ่งดึงดูดใจที่บริเวณเขื่อนศรีนครินทร์

3.5 ผลจากการพิสูจน์สมมติฐานโดยการวิเคราะห์การผันแปรสองทางและการ วิเคราะห์การจำแนกหมู่ พบว่าปัจจัยด้าน เศรษฐกิจสังคมที่มีผลต่อระยะทางในการเดินทางของ นักท่องเที่ยว มีเรียงความลำดับดังนี้คือ จำนวนนักท่องเที่ยวผู้ร่วมเดินทางมากับผู้ตอบแบบสอบถาม มีผลต่อระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ระดับรายได้และความสะดวกในการเดินทาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอสำหรับการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่

1.1 จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวจะมีระยะทางในการเดินทางใกล้เคียง เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน แต่จำนวนกลุ่มผู้ร่วมเดินทางจะเป็นปัจจัยที่สำคัญ

ที่สุด แสดงให้เห็นว่าแนวโน้มของการเดินทางของนักท่องเที่ยวจะเป็นกลุ่มใหญ่มากขึ้นจึงควรมีการพัฒนาและจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พัก อาหาร ให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

1.2 สำหรับด้านการท่องเที่ยวที่ควรจะได้มีการพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นเพราะจากผลการศึกษา พบว่าความสะดวกในการเดินทางไม่มีความสัมพันธ์กับระยะทางในการเดินทางท่องเที่ยว แสดงว่าไม่ว่าความสะดวกในการเดินทางจะเป็นอย่างไร ถ้านักท่องเที่ยวพอใจหรือสนใจจะเดินทางแล้ว การตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวย่อมเกิดขึ้นได้เสมอ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในชั้นต่อไป

2.1 ควรจะได้มีการศึกษาพฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยว ในลักษณะของภูมิศาสตร์พฤติกรรม เพราะนอกจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมแล้ว ยังมีปัจจัยด้านอื่น ๆ อีกที่มีส่วนผลักดันให้เกิดการท่องเที่ยวของมนุษย์ขึ้น โดยเฉพาะทัศนคติและภาพจน์ (image) ที่นักท่องเที่ยวมีต่อแหล่งท่องเที่ยวที่นั้น ๆ จะบ่งให้ทราบได้ถึงประเภทของสถานที่ที่นักท่องเที่ยวต้องการจะไป จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการวางแผนด้านการท่องเที่ยวได้

2.2 การวิเคราะห์การจำแนกหมู่เป็นวิธีการหนึ่งที่น่าสนใจ ในการที่จะศึกษาการผันแปรของปรากฏการณ์ทางสังคมที่มักจะมีขึ้นอยู่กับตัวแปรหลาย ๆ ตัว โดยเฉพาะการศึกษาความสัมพันธ์ที่เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับพื้นที่ (Man-land Relationship) ซึ่งมีปัจจัยหลาย ๆ อย่างทางพื้นที่ที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมของมนุษย์ขึ้น